

ด้วยใจ เพื่อใจ

การพัฒนางานประจำ/ แนวปฏิบัติที่ดี/ จัดการความรู้ สนับสนุนการจัดการ
ศึกษา การวิจัย การบริการวิชาการ การบริหารจัดการงาน เงินและคน

บทนำ/ที่มาความสำคัญ

ความปลอดภัยของผู้ป่วยเป็นเป้าหมายสูงสุดในการให้บริการ
ผู้ป่วยผ่าตัด พยาบาลห้องผ่าตัดเป็นบุคลากรสำคัญที่ช่วยให้ผู้ป่วย
ได้รับการดูแลที่เป็นมาตรฐาน มีความปลอดภัย และพ้นหายจาก
การเจ็บป่วยโดยเร็ว ลักษณะงานของพยาบาลห้องผ่าตัดมีความ
แตกต่างจากการพยาบาลอื่น ๆ คือ มีการทำงานเป็นทีมร่วมกับ
ศัลยแพทย์ ทีมวิสัญญี และวิชาชีพอื่น ๆ และปฏิบัติงานภายใต้
ความกดดันสูง มีโอกาสเกิดความเสี่ยงทั้งกับผู้ป่วยและทีมผ่าตัด
ได้ตลอดเวลา ดังนั้นพยาบาลห้องผ่าตัดจึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้
และทักษะเฉพาะทางในกระบวนการพยาบาลผ่าตัด มีทักษะการ
สื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาได้ทันเวลา
เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ป่วยอย่างครอบคลุมทั้งในระยะ
ก่อนผ่าตัด ขณะผ่าตัด และหลังผ่าตัด

การผ่าตัดหัวใจเป็นการผ่าตัดที่มีความเสี่ยง มีกรรมวิธีสลับซับซ้อน
ชื่อยุ่งยากและใช้เวลาในการทำผ่าตัดนาน มีเทคนิคการส่งเครื่องมือ
เฉพาะทาง พยาบาลต้องเรียนรู้ฝึกทักษะจนเกิดความเชี่ยวชาญ
แม้ว่าผู้ปฏิบัติงานจะเคยทำหน้าที่ส่งเครื่องมือผ่าตัดในระบบอื่นๆ
มาแล้ว หรือเคยได้รับการฝึกปฏิบัติแต่ทั้งระยะไปนาน ไม่ได้กลับมา
ทบทวนก็จะทำให้ขาดความมั่นใจ ส่งเครื่องมือติดขัด ทำให้การ
ผ่าตัดไม่ราบรื่น และส่งผลต่อความปลอดภัยของผู้ป่วย ดังนั้น
หน่วยผ่าตัดที่ 6 ซึ่งให้บริการผู้ป่วยผ่าตัดหัวใจและหลอดเลือดและ
ระบบประสาท จึงได้รวบรวมเนื้อหาขั้นตอนการผ่าตัดหัตถการ
ต่างๆ เป็นแบบหน้าเดียว (One page) เพื่อใช้สำหรับให้ผู้ปฏิบัติ
งานทบทวนกระบวนการพยาบาลผ่าตัด ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจ
และเกิดความมั่นใจในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น

วิธีการ/ กระบวนการ

หน่วยงานได้มอบหมายให้พยาบาลที่เข้ามาหมุนเวียนฝึกทักษะใน
หน่วยผ่าตัดจัดทำ One page โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. จัดให้มีการเรียนในภาพรวมในการเป็นพยาบาลช่วยเหลือทั่วไปใน
ห้องผ่าตัดหัวใจ ก่อนเป็นพยาบาลส่งเครื่องมือผ่าตัด
2. มีการฝึกทักษะขณะปฏิบัติงาน (on the job training) เช่น การ
จัดเครื่องมือและการส่งเครื่องมือภายใต้การกำกับดูแลของพี่
เลี้ยง
3. ทบทวนและรวบรวมความรู้ โดยการเขียนให้พี่เลี้ยงตรวจเช็ค ใน
วันถัดไปการทำและส่งคู่มือการปฏิบัติงาน One page ใส่ในแฟ้ม
งานที่อยู่ในหน่วย (Hard copy)
4. ส่ง One page ของทุกคนเข้าไปในกลุ่มไลน์ ที่ทุกคนสามารถ
เข้าไปศึกษาได้และจัดเก็บใน Line application note

แผนดำเนินงานและการนำไปใช้

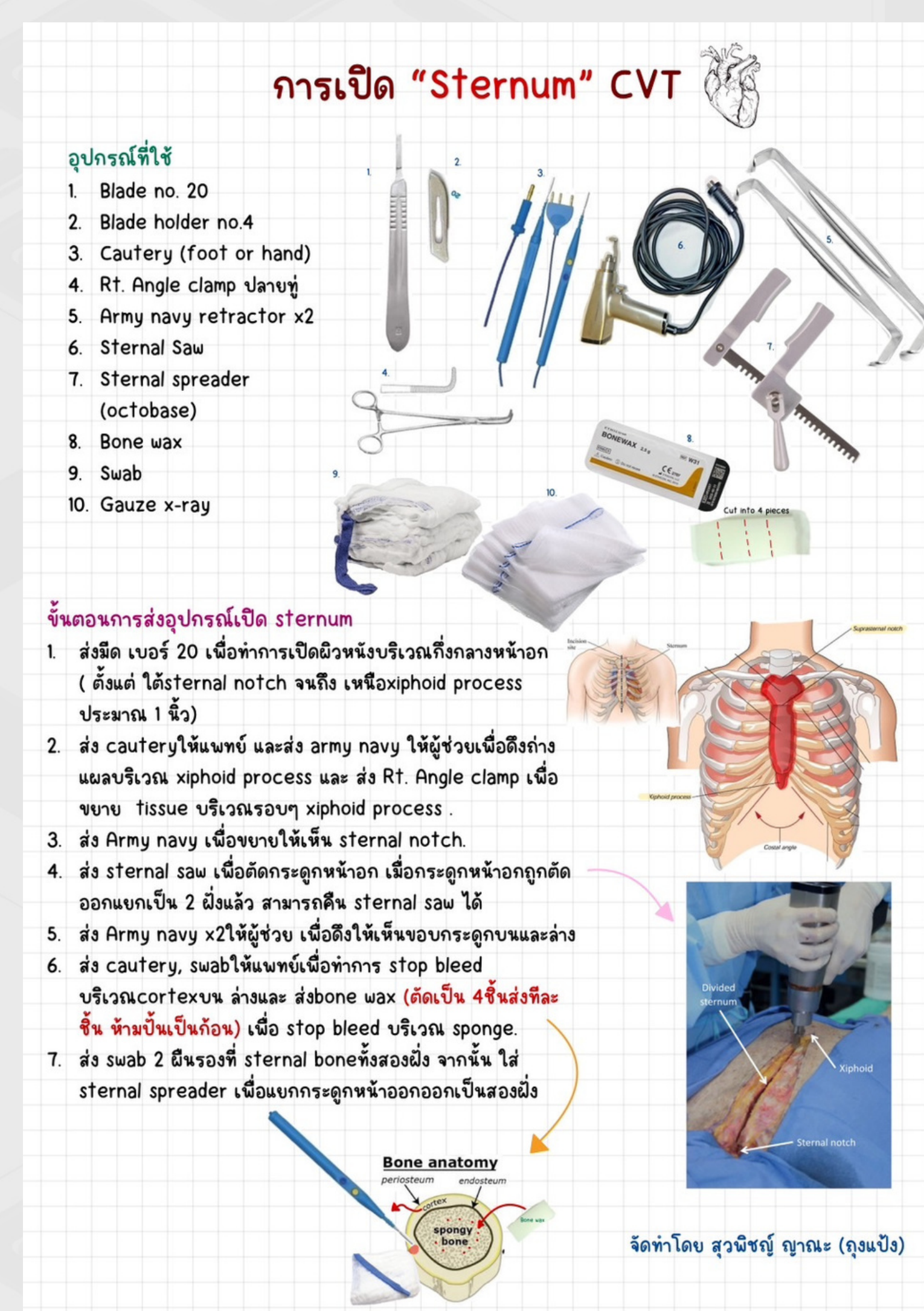
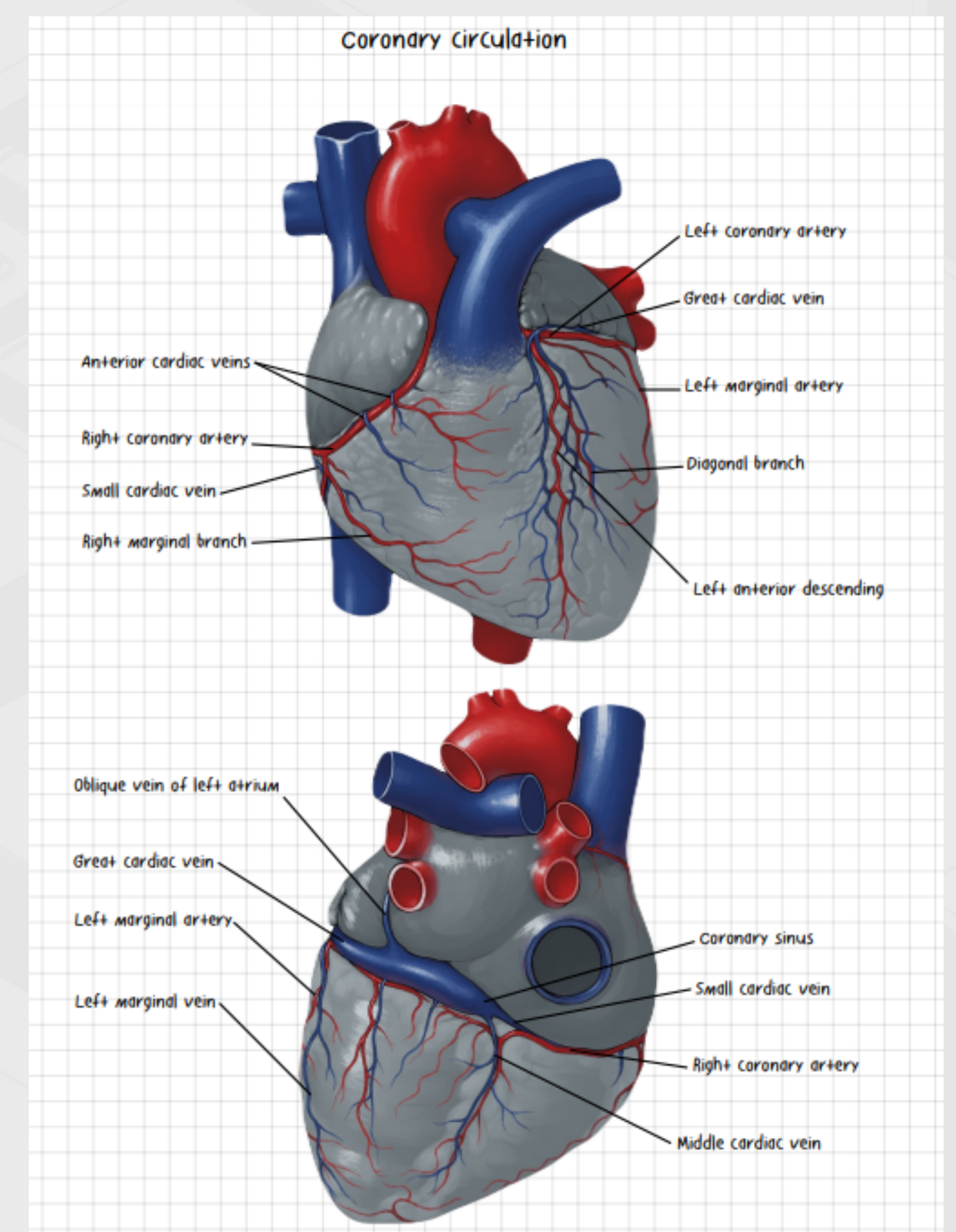
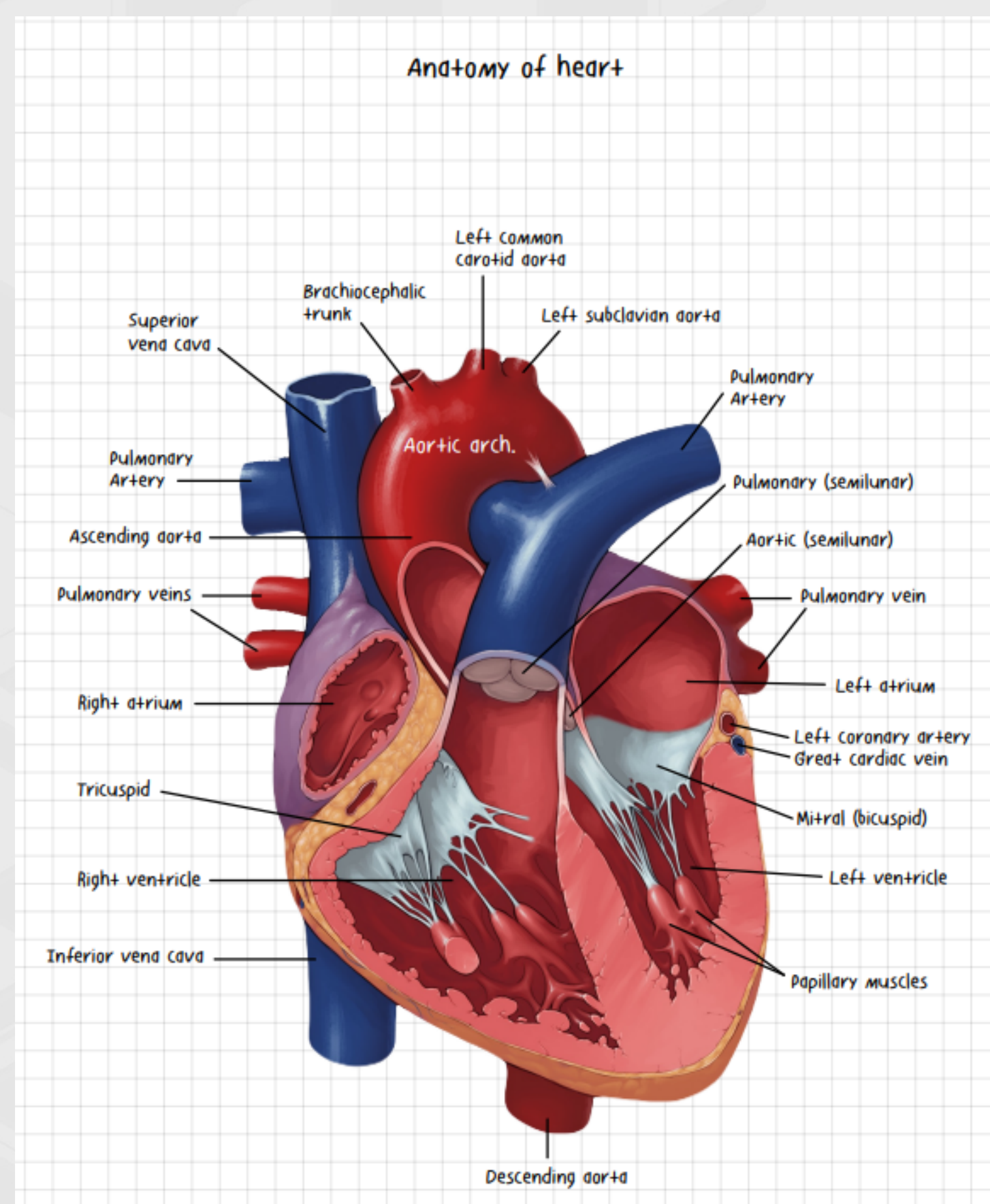
แผนการดำเนินงานเริ่มเดือนกรกฎาคมถึงเดือนตุลาคม
2567 มีผลลัพธ์ ดังนี้

- บุคลากรได้รับการฝึกทักษะขณะปฏิบัติงาน (on the job
training) จำนวน 19 คน
- มีคู่มือปฏิบัติงานที่เป็นแบบหน้าเดียว (one page) จำนวน
11 เรื่อง
- มีเนื้อหา ในหน่วย เก็บในระบบของงานฯจำนวน 11 เรื่อง
โดยสามารถเปิดเพื่อทบทวนกระบวนการพยาบาลผ่าตัดได้

นางอารยา อินทชัย หน่วยผ่าตัดที่ 6 งานการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดและพักฟื้น
ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่
E-mail ainhach@gmail.com โทร 053-935781

วัตถุประสงค์

เพื่อให้บุคลากรหมุนเวียนในห้องผ่าตัดหัวใจ หน่วยผ่าตัด
ที่ 6 มีความรู้ ความมั่นใจ ในการส่งเครื่องมือผ่าตัดหัวใจได้อย่าง
ราบรื่น มีประสิทธิภาพ

วิเคราะห์และสรุปสาระสำคัญ

พยาบาลห้องผ่าตัดจำเป็นต้องมีสมรรถนะในการปฏิบัติ
การพยาบาลผ่าตัด เพื่อให้มีผลลัพธ์ทางการพยาบาลอย่างมี
คุณภาพ โดยใช้ความรู้และทักษะความชำนาญเฉพาะทางในการ
ใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีในการรักษาด้านการผ่าตัด สามารถ
ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีทัศนคติที่ดีต่อการ
ปฏิบัติงาน และจะต้องเป็นผู้ที่พัฒนาตนเองอยู่เสมอ ร่วมกับ
การใช้กระบวนการพยาบาลในการปฏิบัติการพยาบาล เพื่อตอบ
สนองความต้องการของผู้ป่วย ป้องกันอันตรายและให้การ
ดูแลในทุกระยะของการผ่าตัด เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ทางการ
พยาบาลที่ปลอดภัยทั้งผู้ป่วยและผู้ให้บริการ ดังนั้นการจัดทำ
รวบรวมองค์ความรู้ต่างๆ จัดเก็บอย่างเป็นระบบในคลังข้อมูล
ของหน่วยงานให้สามารถเข้าถึงได้ เพื่อให้พยาบาลสามารถนำ
ความรู้มาทบทวนและฝึกฝนพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ
เป็นประโยชน์และสร้างคุณค่า ส่งผลลัพธ์ที่ดีต่อคุณภาพการ
พยาบาล โดยมีเป้าหมายสูงสุดคือความปลอดภัยของผู้ป่วย
ผ่าตัด